

Doğma, canım-varlığım qədr sevdiyim Azərbaycanım mənim qibləgahımdır

Qəzet 1921-ci ildən çıxır

İsmayilov

ŞƏRQ qapısı

Təsisçi: Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi və Nazirlər Kabineti

Sayı: 164 (23.806)

8 sentyabr 2021-ci il, çərşənbə

Gündəlik ictimai-siyasi qəzet

www.serqqapisi.az

Qiyməti 20 qəpik

Rəsmi xronika

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Fərid Qayıbovu gənclər və idman naziri təyin olunması ilə əlaqədar videoformatda qəbul edib. Dövlətimizin başçısı qəbulda çıxış edərək bu etimadın doğruldacağına, idman sahəsində, gənclər siyasəti sahəsində yaxşı nəticələr olacağına əminliyini bildirib.

Prezident İlham Əliyev qeyd edib ki, bütövlükdə idman sahəsi Azərbaycanda sürətlə inkişaf edib və bu gün dünya miqyasında Azərbaycan idman ölkəsi kimi tanınır. Beynəlxalq yarışlarda idmançılarımız yüksək nəticələr göstərirlər. Eyni zamanda idman sahəsində buraxılan nöqsanlar da ciddi araşdırılmalıdır, ciddi təhlil aparılmalıdır. Xüsusilə Olimpiya Oyunlarına hazırlıq dövründə bəzi federasiyalarda işlər qeyri-qənaətbəxş olmuşdur və bütün federasiyalarda mövcud olan vəziyyət ciddi təhlil edilməlidir.

Dövlətimizin başçısı vurğulayıb ki, bütövlükdə gənclərimizin tərbiyə edilməsi prosesi diqqət mərkəzində olmalıdır. İkinci Qarabağ müharibəsindəki parlaq tarixi Qələbəmiz gənclərin tərbiyə işində əsas rol oynamalıdır. Bu şanlı tarixi yaşatmaq, qorumaq və gəncləri bunun əsasında tərbiyə etmək üçün Gənclər və İdman Nazirliyinin üzərinə böyük vəzifələr düşür.

Gənclər və idman naziri Fərid Qayıbov göstərilən etimada görə ölkə başçısına dərin minnətdarlığını bildirib, əmin olduğunu söyləyib ki, sağlam cəmiyyətdə yaşayan Azərbaycan gəncləri yaxın gələcəkdə də öz yeni uğurları, idmançılarımız isə yeni qələbələri ilə Azərbaycan xalqını sevindirəcəklər.

Naxçıvan Muxtar Respublikası təhsil işçilərinin konfransı keçirilib

Sentyabrın 7-də Naxçıvan Muxtar Respublikası təhsil işçilərinin konfransı keçirilib. Konfransda muxtar respublikanın təhsil müəssisələrinin rəhbərləri, nazirliyin əməkdaşları, qabaqcıl müəllimlər iştirak ediblər.

Konfransı giriş sözü ilə təhsil naziri Rəhman Məmmədov açaraq məruzə edib. Bildirib ki, Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi Sədri və qayğısı sayəsində təhsil müəssisələrinin maddi-tədris bazasının möhkəmləndirilməsi sahəsində işlər 2020-2021-ci tədris ili ərzində də davam etdirilib, Culfa Rayon Təhsil Şöbəsi, Şərur rayon Qarabürç və Şəhriyar, Babək rayon Nəcəfəlidizə, Ordubad şəhər 1 nömrəli və Nüsnüs, Culfa rayon Camaldın kənd orta məktəbləri üçün binalar tikilərək və ya əsaslı şəkildə yenidən qurularaq istifadəyə verilib, Ordubad və Culfa rayon məktəbdənkənar təhsil müəssisələrində innovativ dərnəklərin fəaliyyəti üçün zəruri şərait yaradılıb. Hazırda Naxçıvan Şəhər Kimya-Biologiya Təmayüllü Liseyində, STEAM Təlim-Tədris Mərkəzində, Şərur rayon Çərçiboğan, Dərvişlər, Babək rayon Sirab, Göynük, Arız, Ordubad rayon Əndəmic, Vələver, Dirmis, Pəzəməri məktəbləri olmaqla, ümumilikdə, 11 təhsil müəssisəsində binaların tikintisi və ya yenidən qurulması davam etdirilir.

Diqqətə çatdırılıb ki, muxtar respublikada təhsilin beynəlxalq təcrübəyə uyğunlaşdırılması yolunda da uğurlu addımlar atılır. Belə ki, qısa müddət ərzində 53 təhsil müəssisəsində STEAM kabinəsi yaradılıb, STEAM təhsili ilə bağlı nəşrlər hazırlanıb. Əhəmiyyəti nəzərə alınaraq 2021-ci il 7 iyun tarixdə Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri "Naxçıvan Muxtar Respublikasında STEAM təhsil metodunun tətbiqi ilə bağlı tədbirlər haqqında" Sərəncam imzalayıb. Sərəncamın icrası ilə bağlı zəruri tədbirlər davam etdirilir. Hazırda 50 ümumtəhsil məktəbində STEAM kabinələrinin yaradılması istiqamətində iş aparılır. Qeyd olunub ki, yeni tədris ilində həmin ümumtəhsil məktəblərində STEAM kabinələrinin yaradılması başa çatdıqdan sonra, ümumilikdə, 104 təhsil müəssisəsində 22 mindən çox şagird STEAM təhsilində cəlb olunacaqdır.

Nazir təhsil sahəsində tətbiq olunan yeniliklərlə bağlı məlumat verərək qeyd edib ki, ötən tədris ilində Televiziya və Radio Verilişləri Redaksiyası Naxçıvan Muxtar Respublikası Təhsil Nazirliyinin tabeliyinə verilib, nazirliyin nəzdində "Təhsil Kursları" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti təsis edilib,

"İmtahan Mərkəzi" yaradılıb, Naxçıvan Texniki Peşə və Sürücülük Məktəbi publik hüquqi şəxsə çevrilib, təhsil müəssisələrində 186 idman klubu yaradılıb.

Vurğulanıb ki, istedadlı şagirdlərin üzə çıxarılması, onların yaradıcılıq potensiallarının inkişaf etdirilməsi də diqqətdə saxlanılıb, ilk dəfə olaraq STEAM təhsil metodu əsasında hazırlanmış layihələrdən ibarət texnosərgi, dərnək üzvlərinin əl işlərindən ibarət sərqi-satış, şagirdlər arasında "Robotexnika" və "Bədii gimnastika", "Məktəblilərin dram müsabiqəsi", "Məktəblilərin təsviri və dekorativ-təbii sənət müsabiqəsi" keçirilib, "Sabahın müəllimi", "Sabahın tədqiqatçısı" layihələri, "Tariximizi qoruyaq və yaşadaq!" aksiyası uğurla davam etdirilib.

Vurğulanmışdır ki, ötən tədris ilində kadr hazırlığı istiqamətində zəruri tədbirlər həyata keçirilib, 1200-dən çox müəllim müxtəlif təlimlərə, kurslara cəlb olunub, təhsil verənlərin sertifikatı aparılıb. İşə qəbulla bağlı keçirilən müsabiqələrdə uğurlu nəticə qazanan gənc kadrlardan 307-si müəllim, 55-i isə məktəblərdə müxtəlif vəzifələrə təyin olunub. Bunlarla yanaşı, Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi tərəfindən keçirilən təhsildə inkişaf və innovasiyalar üzrə V qrant müsabiqəsində muxtar respublika müəllimlərindən 4-ü qalib olub.

Bildirilib ki, 2020-2021-ci tədris ilində ümumtəhsil məktəblərini tam orta təhsil bazasında bitirən məzunlardan 17-si "Qızıl", 17-si "Gümüş" nişana, 41-i fərqlənmə attestatına, ümumi orta təhsil bazasından isə 121-i fərqlənmə attestatına layiq görülüb, şagirdlərdən 26-sı Respublika fənn olimpiadasının qalibi olub. Məzunlardan 2470-i ali məktəblərə keçirilən qəbul imtahanlarında iştirak edib, onlardan 1612-si, yaxud 65 faizi ali təhsil müəssisələrinə qəbul olub. 261-i imtahanlarda 500-700 bal arası nəticə göstərib.

Təhsil naziri muxtar respublika təhsilinin inkişafı üçün yaratdığı şəraitə görə təhsil işçiləri adından Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədriyə minnətdarlığını bildirib.

Məruzə ətrafında müzakirələr aparılıb, Naxçıvan Şəhər Təhsil Şöbəsinin müdiri Baba Əliyevin, Kəngərli Rayon Təhsil Şöbəsinin müdiri Emin Məmmədovun, Naxçıvan Dövlət Texniki Kollecinin direktoru Asaf Ruşanovun, Naxçıvan Qızlar Liseyinin direktoru Aidə Allahverdiyevanın, Naxçıvan Texniki Yaradıcılıq Mərkəzinin direktoru Nubar Allahverdiyevanın və Naxçıvan Şəhər Peşə Liseyinin direktoru Sona Əliyevanın çıxışları dinlənilib.

Konfransın sonunda muxtar respublikada təhsilin inkişafı ilə bağlı "Kanal 35" televiziya yayımının hazırladığı "Təhsilin inkişaf yolu" filmi nümayiş olub.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Təhsil Nazirliyinin mətbuat xidməti

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyində 2021-2022-ci illərin payız-qış mövsümünə hazırlıq və qarşıda duran vəzifələrlə bağlı müşavirə keçirilib.

Payız-qış mövsümünə hazırlıqla bağlı müşavirə olub

Müşavirədə nazir Mayis Əliyev çıxış edərək bildirib ki, nazirliyin İstehsalın təşkili, planlaşdırılması və geologiya şöbəsi aid idarə və müəssisələrlə birlikdə 2021-ci illərin payız aylarında yeni yaşıllıqların salınması ilə bağlı hazırlıqlara başlamalı, yeni meyvə bağlarının salınması, bərpa işlərinin planlı aparılması üçün sentyabr ayının birinci yarısından ərazilərin sxem – planlarını hazırlamalı, ting ehtiyatı müəyyənəndirilməlidir. Toxumla əkin işlərinə geniş yer verilməli, xüsusilə orta dağlıq, dağətəyi ərazilərdə, meşə fondu ərazilərində toxumla əkin işlərinin aparılması üçün hazırlıqlara başlanılmalıdır. Qurumuş ağaclar müəyyənəndirilməli, kəsilərək hərbi hissələrə verilməlidir. Meşə fondu ərazilərinin talalarında, kəsilmiş quru ağacların yerində yeni yaşıllıqların, ağacların salınması diqqətdə saxlanılmalıdır.

Qeyd olunub ki, Geoloji Axtarış və Kəşfiyyat İdarəsi mövsümə uyğun olaraq çöl işlərinin aparılmasını davam etdirməli, kameral işlərin aparılmasına hazırlıqlar görməlidir. Texnika və avadanlıqların saz hala gətirilməsi məqsədilə araşdırmalar aparılmalı, çatışmazlıqlar haqqında arayış təqdim etməlidir. Ətraf mühit və təbii sərvətlərdən istifadəyə Dövlət nəzarəti şöbəsi, Xüsusi mühafizə olunan təbii əraziləri şöbəsi, Xüsusi mühafizə statuslu idarələr və baliq mühafizə stansiyası tərəfindən brakonyerliyə, qanunsuz ov edilməsinə qarşı

ciddi mübarizə aparılmalı, xüsusən Heydər Əliyev Su Anbarı, Arpaçay Su Anbarı, Naxçıvançay, Əlinəcəyay, Gilançay, Vənəndçay və digər çaylarda vaxtaşırı yoxlama-reydlər ke-

çirilməli, qanunazidd halların baş verməməsi üçün məarifləndirmə tədbirləri davam etdirilməlidir. Ətraf mühit və təbii sərvətlərdən istifadəyə dövlət nəzarəti şöbəsi təbii sərvətlərdən qanunsuz istifadəyə qarşı tədbirlər görməli, bu məqsədlə mütəmadi yoxlama-reydlər təşkil etməlidir.

Vurğulanıb ki, muxtar respublika ərazisində dövlət orqanlarının, vətəndaşların daqiq hidrometeoroloji, aqrometeoroloji məlumatlarla təmin edilməsi üçün nazirliyin Bioloji mühit və təbii sərvətlərdən istifadənin təşkili şöbəsi və Hidrometeorologiya İdarəsi tərəfindən zəruri tədbirlər həyata keçirilməli, texniki avadanlıqlarla təchizat yaxşılaşdırılmalıdır.

Diqqətə çatdırılıb ki, daşduz, qaba yem ehtiyatı indidən fauna ehtiyatlarının daha sıx məskunlaşdığı, o cümlədən miqrasiya etdikləri yerlərdə toplanmalıdır ki, qış aylarında çətinliklər yaranmasın. Payız-qış aylarında fauna ehtiyatlarının inventarlaşdırılması vaxtında aparılmalı, bununla bağlı arayış hazırlanıb təqdim edilməlidir. Xüsusi mühafizə statuslu idarələr inzibati binaların qış aylarına hazırlanması məqsədilə tədbirlər görməli, mövcud çatışmazlıqların aradan qaldırılması barədə təkliflər hazırlamalı, muzey fondlarının zənginləşdirilməsi istiqamətində fəaliyyətlərini davam etdirməlidir.

Sonda məruzə ətrafında çıxışlar olub.

✍️ Gülcəmal TAHİROVA

Əmək pensiyalarının maliyyələşdirilməsi yekunlaşmışdır

Muxtar respublikada həyata keçirilən məqsədyönlü tədbirlər nəticəsində iqtisadi və sosial sahədə davamlı inkişaf təmin edilmişdir. Əhalinin bütün təbəqələrinin, o cümlədən cəmiyyətin həssas qrupu sayılan əmək pensiyaçıların rifah halının yüksəldilməsi, onların sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi istiqamətində muxtar respublikada mütəmadi olaraq işlər görülür.

Əmək pensiyaçıların sosial müdafiəsinə və onların maraqlarının təminatına yönələn növbəti tədbir kimi Naxçıvan Muxtar Respublikası Dövlət Sosial Müdafiə Fondu tərəfindən sentyabr ayı üçün pensiyaçılara bütün növ əmək pensiyalarının ödənilməsi başa çatdırılmışdır. Tələb olunan vəsait fondun xəzinə hesabından müəyyən olunmuş qrafikdən əvvəl pensiyaçıların plastik bankomat kartlarına və kəndlərdə yaşayan pensiyaçıların istəklərinə əsasən poçt ünvanlarına köçürülməklə, pensiyaların maliyyələşdirilməsi yekunlaşdırılmışdır. Hazırda əhəliyə məcburi dövlət sosial sığorta haqları hesabına müavinətlərin də vaxtında ödənilməsi, həmin şəxslərin şəxsi hesablarına, yaxud poçt ünvanlarına vəsaitin köçürülməsi üçün müvafiq işlər davam etdirilir və qısa zamanda yekunlaşdırılacaqdır.

Məlumat üçün bildirək ki, qanunvericiliyə

uyğun olaraq sığorta olunanların pensiya təminatlarında məcburi dövlət sosial sığortahaqqı şəklində toplanan pensiya kapitalı nəzərə alınır. Bu isə insanları sığorta-pensiya sistemində aktiv iştiraka sövq edir. Nəzərə almaq lazımdır ki, məcburi dövlət sosial sığortahaqqı üzrə vəsaitin fondun xəzinə hesabına vaxtında daxil olması, habelə fondun büdcəsinin gəlirləri üzrə proqnoz tapşırıqlara artıqlaması ilə əməl olunması əmək pensiyaları və məcburi dövlət sosial sığortası hesabına ödəmələrin də vaxtında maliyyələşdirilməsinə əlverişli şərait yaradır.

Əmək pensiyaçıların sosial rifahının yüksəldilməsi üzrə müəyyən olunmuş işlərin icrası sahəsində fond bundan sonra da üzərinə düşən öhdəlikləri layiqincə yerinə yetirməyə çalışacaqdır.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun mətbuat xidməti

“Marş İrəli” layihəsinin 3-cü günü

Hərbi simulyasiyalı layihənin düşərgəsində məskunlaşan gənclər Əlahiddə Ümumqoşun Ordunun zabitlərinin rəhbərliyi ilə saat 07⁰⁰-da səhər idmanına başlayıb, sıra hazırlığı məşğələsi və parad hazırlığıyla bağlı məşq prosesində iştirak ediblər.

Azərbaycan Respublikası Daxili İşlər Nazirliyinin əlbəyaxa döyüş üzrə baş məşqçi-müəllimi, Əməkdar məşqçi Rəsul Məmmədov tərəfindən icra olunan “Əlbəyaxa döyüş” təlimi də iştirakçıların böyük marağına səbəb olub. Mütəxəssis özünümüdafiə xarakterli bu döyüş üslubunun əhəmiyyəti barədə danışib, düşmən və ya hər hansı cinayətkar şəxslə təkbətək epizodlarda tətbiq oluna biləcək fəndləri nümayiş etdirib.

Əlahiddə Ümumqoşun Ordunun helikopter və qırıcı təyyarələrinin düşərgə üzərindəki uçuş manevrləri iştirakçılara həyəcanlı və qürurverici anlar yaşadıb. Pilotların

yüksək peşəkarlığı iştirakçılar tərəfindən alqış və dəstək şüarları ilə qarşılanıb.

Gənclər, həmçinin komanda şəklində “Axtar tap” intellektual oyununda iştirak ediblər. Daha sonra iştirakçılar Şahbuz rayonuna yola düşüblər. Onlar burada yerləşən “N” hərbi hissədə nahar edib, ön xətdə xidmət edən hərbi qulluqçular üçün yaradılmış şəraitlə tanış olublar. İştirakçılar müşahidə məntəqələrindən ordumuzun nəzarətində olan əraziləri izləyiblər. Layihə çərçivəsində Batabat gölü, Zorbulaq və Şahbuz Dövlət Təbiət Qoruğuna ekskursiyalar təşkil olunub. Şam yeməyinin ardınca “Milli azlıqlar, tolerantlıq” mövzusunda komanda təqdimatları olub. Bununla da layihənin 3-cü günü sona çatıb.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Gənclər və İdman Nazirliyinin mətbuat xidməti

Layihə təlimləri gənclərə vətənpərvərlik əzmi, ruh yüksəkliyi aşılayır

Ölkə gənclərində vətənpərvərlik ruhunun gücləndirilməsi, fiziki dözümlülüğün artırılması məqsədilə sentyabr ayının 5-də start verilən “Marş İrəli” hərbi simulyasiya layihəsinin dördüncü mövsümündə iştirakçıların diyarımız və layihə haqqındakı fikirləri maraqlıdır.

İlk həmsöhbətimiz, sando idman növü üzrə Avropa çempionu **Tural Allahverdiyev** deyir ki, Naxçıvan haqqında indiyə kimi ümumi məlumatım var idi, amma gəlib görmək bu günə nəsihət imiş. Orta məktəbdə oxuduğumuz vaxtlardan müəllimimiz tarix dərslərində Naxçıvanın çoxəsrlik tarixindən, buranın insanların qonaqpərvərliyi, coğrafiyasının əlvanlığı, təmiz havası, zəngin flora və faunası haqqında bizə maraqlı məlumatlar vermişdi. Azərbaycanın bir çox regionlarına səfər etsəm də, Naxçıvanda olduğum bu iki gün müddətində, həqiqətən, bu günə qədər haqqında eşitdiyim müsbət fikirlərin bir daha şahidi oldum. İnsanların səmimiyyəti, qonaqpərvərliyi bizdə xoş təəssürat oyadır. Ən əsası da odur ki, bu cür layihələrin ard-arda Naxçıvanda təşkil edilməsi, düşünürəm ki, böyük bir əlamətdar hadisədir. Çünki Ali Baş Komandan

bir daha qürurla düşünürsən ki, müzəffər Ordunun, qüdrətli xalqın torpağı basılmaz.

“İnsan yaşadığı yerlə bütünləşir”, – deyən Naxçıvan Dövlət Universitetinin tələbəsi **Forida Allahverdiyeva** qeyd

edir ki, bu şəhərdə kimə yaxınlaşsan, kiminlə həmsöhbət olsan, insanların sənə qarşı göstərdiyi səmimiyyət, qonaqpərvərlik, sözün əsl mənasında, təqdirəlayiqdir. Sözsüz ki, bu gözəl insanlardakı müsbət hissləri Naxçıvanın təmiz havası, büllur kimi saf suyu, gözoxşayan mənzərələri yaradıb. Bu dəfə də başdan-başa bir təbiət muzeyi olan Naxçıvanın qoynunda “Marş İrəli” layihəsində iştirak edirik. Bir məqamı qeyd etmək istədim ki, burada olduğum üç gün müddətində sanki uşaqlıq xəyalıma az da olsa, bir səyahət etdim. Çünki uşaq olarkən həmişə atama deyirdim ki, kaş hərbi xidmətə qadınları da aparardılar, mən də bir vətəndaş kimi gedib iştirak edərdim, Vətənimin keşişində dayanardım.

Artıq üç gündür ki, bunu əyani şəkildə yaşayıram və halımdan da çox razıyam. Burada bizlər üçün yaradılan şərait haqqında çox danışmaq olar. Təlim başladığımız ilk gündən etibarən bütün iştirakçılar “Hamı bir nəfər, bir nəfər hamı üçün!” şüarı ilə bir bütünləşib. Hər gün ard-arda keçirilən silsilə təlim məşqləri, komanda oyunları bizlərdə vətənpərvərlik ruhunun yüksəlməsində, fiziki sağlamlığımızın möhkəmləndirilməsində, inkişaf etdirilməsində müstəsna rol oynayır. Bununla yanaşı, qrup daxilindəki səmimi, necə deyirlər, əsl qardaşlıq münasibətləri də buranın mühitini gözəlləşdirib. Mənim diqqətimi çəkən, ən xoşladığım an isə ötən gün Vətən müharibəsi iştirakçıları ilə baş tutan maraqlı görüşümüz oldu. Onlar danışdıqca, müharibədə yaşadıkları o çətin, ağır hadisələri dilə gətirdikcə yaşadıkları həyəcan gözlərindən hiss olunurdu. O an öz-özümə dedim ki, nə yaxşı ki, azərbaycanlıyam. Nə yaxşı ki, belə müzəffər, müstəqil bir dövlətin vətəndaşıyam. Əminəm ki, istər layihə iştirakçıları, istərsə də digər gənclər mənimlə eyni fikirdədir. Biz güclü bir dövlətin gəncləri olaraq bütün fəaliyyətlərimizdə uğurlar əldə etməli, çalışıb xalqımızın, Vətənimizin adını uca tutmalıyıq. İnanıram ki, qazandığımız əbədi zəfərlə sözlənən vüqarımız hər bir vətənpərvər gəncin qəlbində daim yaşayacaq və yaşadılacaq.

Növbəti həmsöhbətimiz **Məhərrəm Həsənov** da təlimə böyük həvəslə qatılan fəal gənclərimizdən. Müsahibim deyir ki, təlim çərçivəsində bizlər üçün “Bayraktar TB2”

pilotsuz uçuş aparatının nümayiş etdirilməsi mənə çox böyük marağa səbəb oldu. Bilirik ki, İkinci Qarabağ müharibəsində əzəli-əbədi dostumuz olan qardaş Türkiyənin dəyanətli siyasəti və sarsılmaz təməllər üzərində qurulmuş tərəfdaşlıq əlaqələrinin rolu danılmazdır. Bu mənada, şanlı tarixin şahid olduğu bu iki dövlətin keçdiyi yolu göz önünə gətirərək deyə bilərəm ki, dostluq, qarşılıqlı etimad, səmimi münasibətlər, yüksək səviyyəli əməkdaşlıq əsasında qurulan

Azərbaycan-Türkiyə əlaqələri daim möhkəmlənməkdədir. Dəfələrlə qardaş Türkiyə Respublikasına səfər etmiş bir gənc kimi şahid olduğum hadisələrə soykənərək deyə bilərəm ki, xalqlarımızın eyni soykökə, dilə, dinə, mədəniyyətə və bir çox digər qarşılıqlı bağlara malik olması bu iki ölkəni həmişə bir-birinə doğma edib, sevincli, kədərli günlərdə də biri digərinin yanında olub. Tam əminliklə deyə bilərəm ki, Azərbaycan-Türkiyə dövlətləri arasındakı münasibətlər bu gün daha yüksək səviyyəyə çatmaqdadır. Düşünürəm ki, uçuş aparatının nümayiş etdirilməsində və bu texnikanın müharibədə ordumuzun gücünə güc qatmasındakı rolu haqqında məlumat mənimlə yanaşı, digər təlim iştirakçıları da marağına səbəb olmuşdu. Bir əsas məqamı da diqqətə çatdırım ki, gənclərdə milli-vətənpərvərlik məfkurəsinin formalaşması üçün təşkil olunan belə təlimlər, həqiqətən, biz gənclərə göstərilən diqqətin bariz nümunəsidir. Vətən müharibəsi iştirakçıları ilə görüşümüzə bir şeyi daha anladım ki, qeyrətli, şücaətli igidlərimizin mənalı həyat yolu bizlərə örnək olmaqla bərabər, həm də, hər bir gəncin vətənpərvərlik şüarı, həyat amalı olmalıdır ki, dövlətimiz daim bizimlə fəxr etsin. Mən inanıram ki, dövlətimizin bu yolda atdığı uğurlu addımlar gələcəkdəki uğurlarımızda, bir xalq kimi qazandığımız nailiyyətlərimizdə bunu bir daha sübut edəcək.

“Vətən müharibəsində qazandığımız tarixi qələbənin qəlbimizdə yaratdığı xoş təəssüratlar bizə sanki güc verir”, – deyən həmsöhbətimiz **Nuray İsmaylova** qeyd edir ki, burada olduğumuz müddətdə böyük həvəslə təlimlərdə həm öyrənir, həm də səmərəli, bir o qədər də maraqlı vaxt keçiririk. Sözsüz ki, müharibə şəraitində, bədnam düşmənlə daim üz-üzə yaşayan bir xalq üçün gənclərin hər bəşəninin sirlərinə bələd olması vacibdir. Bu mənada, dövlətimizin biz gənclərə göstərdiyi diqqətin əsasında məhz bu sahənin sirlərini hər bir gəncin mütəşşəkil formada, gözəl şəkildə qavraması dayanmaqdadır. Burada keçirilən təlimlər nəticəsində hərbi sıra düzülüşlərindən tutmuş silah-sursatla düzgün davranış vərdişlərini həmçinin silahların təhlükəsizlik qaydalarını öyrənirik. Vaxtımız çox maraqlı keçir. Təlim çərçivəsində yurdumuzun bir çox gözəb-görməli yerlərinə ekskursiyalar da təşkil edilir. Bu gün də biz Batabatda, Şahbuz Dövlət Təbiət Qoruğunda olduq. Yolboyu gördüyümüz, şahid olduğumuz mənzərələr insanda xoş təəssüratlar oyadır. Müasirtipli, yeni və dəbdəbəli görkəmə qovuşan kəndlərimizin içərisindən keçərək hamar, təmirli yollar bizi tez bir zamanda mənzilbaşına çatdırdı. Ön xətdə xidmət edən hərbi qulluqçular üçün yaradılmış müasir şərait, əsgərlərimizin iradə və əzmi bir daha əminliyə yaradır ki, Vətənimiz etibarlı şəkildə müdafiə olunur. Yolboyu bir daha şahid oldum ki, ailə böyüklərimdən eşitdiyim və bir zamanlar mənə nağıl təəssüratı bağışlayan 90-cı illərin böhranlı dövrləri artıq geridə qalıb. Yurdumuzun hər guşəsi günü-gündən gülüstana çevrilərək yeni və gözəl simalara qovuşur. Belə gözəl bir məkanda olmaq, onun ağuşunda nə isə öyrənib, əldə etmək bizi heç vaxt yormaz, usandırmaz. Ümid edirəm ki, bundan sonra da təşkil olunacaq bu cür təlimlərdə iştirak etmək şansını əldə edərək, fəal bir gənc kimi öz iradəmi, qabiliyyətimi nümayiş etdirəcəm.

✍️ **Məcid RƏŞADƏTOĞLU**

cənab İlham Əliyevin vurğuladığı kimi Naxçıvan əsgərləri, daha doğrusu, ordumuzun naxçıvanlı qəhrəmanları 44 günlük Vətən müharibəsində fəal iştirak edərək öz sarsılmaz qüdrətləri, bükülməz dəyanətləri ilə düşməne gözdağı verdi. Bu gün həm bir Azərbaycan gənci, həm də müstəqil bir dövlətin vətəndaşı kimi şadam, sevincliyəm ki, rəşadətli ordumuzun əldə etdiyi Zəfər hər birimizin simasında böyük xoşbəxtlik yaratdı. Bunun nəticəsidir ki, dövlətimiz tərəfindən biz gənclərin vətənpərvər ruhda formalaşması üçün bir sıra silsilə tədbirlər keçirilir. Bu mənada, həmin tədbirlərin davamı kimi təşkil olunan “Marş İrəli” hərbi simulyasiya layihəsi də sırf gənc nəslin Vətənə sədaqət ruhunda yetişməsi üçün böyük rol oynayır. Artıq bir neçə gündür ki, layihədə fəal şəkildə iştirak edirik. Burada bizlərə göstərilən diqqət, sözün əsl mənasında, təqdirəlayiqdir. Vaxtımızı səmərəli keçirmək üçün təşkil olunan komanda oyunları, hərbi təlim məşqləri həm maraqlı, həm də faydalıdır. Bununla yanaşı, Naxçıvanın bir çox gözəb-görməli yerlərinə ekskursiyaların təşkil olunması bizlərin həm də dünyagörüşünü formalaşdırır. Bu gün də bu səxavətli yurdun ən gözəl məkanlarından biri olan, füsunkar mənzərələrinin sorağını hər yerdə eşitdiyimiz Batabatda olduq. Torpağına ayaq basdığımız ilk andan təmiz havanın insanda yaratdığı xoş ovqatı hiss edir, ruhunla duyursan. Naxçıvanlı dostlarımız deyir ki, yayın ilk aylarında Batabatın mənzərələri tamam başqa olur. Ön xətdə əsgərlərimizin necə ruh yüksəkliyi, rəşadətli Vətənimizin keşişində dayanması bizlərin hədsiz qürurvericidir. Müşahidə məntəqələrindən ordumuzun nəzarətində olan əraziləri izləyərkən

Muxtar respublikada torpaqlardan istifadə və onların mühafizəsi, mülkiyyət hüquqlarının qeydiyyatı istiqamətində işlər Daşınmaz Əmlak və Torpaq Məsələləri üzrə Dövlət Xidməti tərəfindən avqust ayında da uğurla icra edilmişdir.

“2021-2025-ci illərdə Naxçıvan Muxtar Respublikasında meyvəçiliyin və tərəvəzçiliyin inkişafı üzrə Dövlət Proqramı”na müvafiq olaraq Culfa rayonu ərazisində 174 hektar meyvə bağı, 117 hektar meşə zolağı, Şahbuz rayonu ərazisində 163,58 hektar meyvə bağı və 33,56 hektar meşə zolağı plana alınaraq xaricləşdirilmişdir.

“2021-2025-ci illərdə Naxçıvan Muxtar Respublikasında kənd tə-

sərrüfatı təyinatlı torpaqların münbitliyinin artırılmasına dair Tədbirlər Planı” və “Naxçıvan Muxtar Respublikasında ailə təsərrüfatlarının inkişafı ilə bağlı Tədbirlər Planı”na uyğun olaraq Culfa rayonunun Əbrəqunus və Naxçıvan şəhərinin Tumbul kəndlərində torpaq mülkiyyətçiləri, istifadəçiləri və icarəçilərinin, ailə təsərrüfatı başçıları ilə iştirakı ilə maarifləndirici tədbirlər keçirilmişdir.

Torpaqlardan səmərəli istifadəyə nəzarət gücləndirilib

Torpaqlardan istifadəyə və onların mühafizəsinə dövlət nəzarətinin həyata keçirilməsi məqsədilə Şəhur rayonunun Muğancıq-Müslüm, Muğancıq-Mehrab, Kosacan kəndlərinin və Kəngərli rayonunun Çalxanqala kəndinin ərazisində aparılan monitorinqlər zamanı müəyyən edilmiş qanun pozuntularının aradan qaldırılması istiqamətində işlər davam etdirilmişdir. Şəhur rayonunun İbadulla və Qışlaqabbas kəndlərinin ərazisində monitorinqlərə başlanmışdır.

Ötən ay 722 daşınmaz əmlak obyektində hüquqlar dövlət qeydiyyatına alınmış, 499 texniki sənəd hazırlanmış, 97 torpaq sahəsinin plan-ölçüsü dövlət kadastr kitablarında qeydiyyata alınmış, yeni yaranmış 32 daşınmaz əmlak obyektinə ünvan verilmişdir. Naxçıvan şəhərinin 11 nəqliyyat infrastrukturuna obyektində ünvan lövhələri və giriş nömrə nişanlarının quraşdırılması işləri yekunlaşdırılmışdır.

Səyyar xidmət vasitəsilə 8 ya-

şayış məntəqəsində vətəndaşların müraciətinə baxılmış, 1 ailə təsərrüfatına məxsus qeyri-yaşayış obyektinə, 6 ailə təsərrüfatına məxsus həyətəmə təsərrüfat binaları sənədləşdirilmiş, təsərrüfat fəaliyyəti ilə əlaqədar 8 ailə təsərrüfatının icarəsinə verilmiş torpaq sahələri üzərində hüquqlar dövlət qeydiyyatına alınmışdır.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Daşınmaz Əmlak və Torpaq Məsələləri üzrə Dövlət Xidmətinin mətbuat xidməti

Azərbaycan aşıq yaradıcılığının ən azı ulu ozan Dədə Qorquda qədər gedib çıxan zəngin bir tarixi vardır. Bu tarixi mərhələdə günümüzə qədər inkişaf edərək varlığını qoruyan və davam etdirən aşıq sənətinin görkəmli nümayəndələrindən biri də bu il 200 illik yubileyinin qeyd etdiyimiz Aşıq Ələsgərdir. Bildiyimiz kimi, bu barədə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev 2021-ci il 18 fevral tarixdə "Aşıq Ələsgərin 200 illik yubileyinin qeyd edilməsi haqqında" Sərəncam imzalayıb. Dövlət sənədində də deyildi ki, "...çoxəsrlük keçmişə malik aşıq sənəti ənənələrinə ən yüksək bədii-estetik meyarlarla yeni məzmun qazandırmış, xalq ruhu ilə həmahəng əsərləri ilə Azərbaycan mədəni sərvətlər xəzinəsinə misilsiz töhfələr bəxş etmiş" Aşıq Ələsgər bir çox tədqiqatçılar tərəfindən, sadəcə, gözəllik nəğməkarı, bəziləri tərəfindən isə, sözün həqiqi mənasında, haqq aşığı kimi səciyyə-ləndirilmişdir. Fenomenal istedad sahibi olan aşıq haqqında söylənən bu fikir onun yaradıcı şəxsiyyəti haqqında dolğun təsvir yaradır: "Özündən əvvəlki ustad aşıqların ədəbi-bədii irsini dərinləndirən və mənimsəyən Aşıq Ələsgər bu sahədə elə bir səviyyəyə yüksəlmişdir ki, istər sələfləri, istərsə də xələfləri haradan baxsalar onu görürlər".

Aşıq Dədə Ələsgər kimi daha çox xatırlanır. Onun bütöv obrazının açılmasında "Dədə" titulu, sadəcə, qohumluq dərəcəsi bildirən, bəzi dialektlərdəki "baba" sözünün ekvivalenti kimi ortaya çıxsada, sonradan bu titulu irfan-sufi düşüncəsinin ali mərtəbəsi olaraq layiqli mürciə kimi özünü doğrultmuşdur. Aşıq Ələsgər mərifəti ailəsindən, Göyçə mühitindən, yanında işlədiyi, onu nökrə yox, oğlu kimi gören Kərbəlayı Qurbandan, sazı isə Göyçə havasından, doğulduğu yerin suyundan, dağından, otundan, gül-çiçəyindən, Səhnəbanuya olan eşqindən, ən kamil şəkildə isə ustadı Aşıq Alıdan öyrənmişdir. Şəyirdlikdən ustadlığa qədər yol qət etsə də, qətiyyənlə lovgalanmamış, əksinə, təvazükar kimliyini qoruyub saxlamışdır. "Dünyada" divanısında dedi ki:

*"Şeyirdlikdə can çürütdüm,
Hərgiz ustad olmadım",*

yaxud da, "Düşərsən" rədifli hərə-zorbadə qarşısında dedi ki, bu görüşü:

*Məğrurluq eyləyib ustadam demə,
Vaxt olar, bir yerdə dara düşərsən.*

Ustadlıq məsələsinə də qayıdacağıq. İlk olaraq aşıqlıq tərəfinə nəzər salmaq lazımdır. Bir az da əvvəldə dedik "Aşıq" sözünə pərçimlənilir düşüncələr. "Aşıq-eşq", "aşiq-işiq", "şiq-aşı" və bu kimi sözlər özlüyündə yan-yanı düzülür. Hansı tərəfdən baxsan, hər birində Aşıq Ələsgər obrazını görə bilərsiniz. Aşıq yaradıcılığı ilə bağlı çoxsaylı tədqiqatlar aparmış Qara Namazovun bu mövzuda fikirləri maraqlıdır: "Aşıq" sözü türkdilli xalqların işiq sözündəndir. V.Çələbi "eşq" və "aşiq" sözlərinin türkçə "işiq" sözündən əmələ gəldiyini xatırlatmaqla bərabər, aşığı "ürəyi eşq ilə yanan, qəlb məhəbbətlə nurlanan kimsə" adlandırmışdır. F.Köprülü də aşıq sözünün türk dillərində işlədən "işiq" sözündən olduğunu söyləyir və belə hesab edir ki, "işiq", "nur", "haqq", "haqq aşığı" orta əsr təriqətlərinin rəmzi mənası və əqidəsidir.

Yuxarıdakı fikirlərdə hansı sözə tərəf yönəlsək, Aşıq Ələsgəri görə biləyik. Türkdilli xalqların "işiq" sözü – işliq Ələsgər, aşıq – istər yurduna, yuvasına, sazına, sözünə aşıq Ələsgər, istərsə də Səhnəbanu ilə başlayan aşıq Ələsgər, aşıqlamaq – söyləmək, təlqin etmək, fikrini çatdırmaq – davamlı məclislərdə söz söyləyən, eşitdiklərini xalqa təlqin edən, xalqın arzusu və istəklərini sazın telləri ilə avazlandırıb başqalarına çatdıran, aşılardan Ələsgər, istərsə də onu görələrin haqqında danışdıqları kimi boy-buxunlu, görkəmli, şiq Ələsgər və digər təymlər Aşıq Ələsgərin boyuna biçilib sanki. Bəlkə, elə ona görə Mürsəl Həkimov aşıq sənəti ilə bağlı danışarkən bu qənaətə gəlir ki, "heç bir sənət öz ölməzliyini, bəşəriyyətini atalar sözü və zərər-məsələlərdə bu qədər müdrikliklə təsdiqləməmişdir: "Aşığınkı hayla, mollaınkı vayla", "Aşıqdan qonaq olma", "Aşığa hər yer məhrəmdir", "Aşıq özü-müzdükdür", "Aşıq gördüyünü çağırar", "Sazı Pir baba, sözü Nur baba", "Aşığın sazını aldin, ya canını", "Ustadı tökəni şeyirdi döşürər", "Aşıq ilqarlı olar, gözəl idbarlı", "Aşıq dəm gətirər, molla qəm", "Aşıq el anasidir" və sair.

Bu fikirlərə dayanaraq M.Həkimov aşıqları iki yerə ayıraraq qənaətini dilə gətirir: "Aşıqları sənətkarlıq, istedad və yaradıcılıq nöqtəyindən nəzərdənən iki qrupa bölmək olar: birinci qrup aşıqlar dolğun məzmunlu əsərləri, gözəl saz havaları, şirin ləfzləri və hazırcavablılığı ilə xalqın rəğbətini qazanmış yaradıcı ustad aşıqlardır, dədələrdir. İkinci qrup aşıqlar isə ustad aşıqların yaratdığı poeziyanı, dastanı, həmçinin yazılı ədəbiyyat nümunələrini xalq şəhliklərində, mərasimlərində mələhətli səsləri ilə tamaşaçılara, dinləyicilərə çatdıran peşəkar – ifaçı aşıqlardır". Elə buradaca əmin şəkildə ifadə etmək olar ki, Aşıq Ələsgər bu bölgünün birinci qrupuna daxil olan yaradıcı ustad aşıq, dədədir. "Peyğəməbər məraci"nda Aşıq Ələsgərin sözləri də bunu təsdiq edir:

*Şairin sinəsi haqq bazarıdır,
Sətdığı kəlmələr ləl-mirvarıdır.*

*Alimin elmiylə helmi yaradı,
Həcvü-hədyan demək nahaq söhbətdi.*

*Yazıq Ələsgərəm, azdı kamalım,
Vacibdir ki, bir ustadın dərs alım.
Dərs aldım, öyrəndim, oldu öz malım,
Bizdən də ustadın nəfi – rəhmətdi.*

Yuxarıda "dədə" mövzusunda təkrar qayıdacağımızı bildirmişdik. Əvvəlcə "dədə" yozumunun izahı barədə söylə-

nilən fikirlərə diqqət edək. Qara Namazov yazır: "Dədə" sözü ulu ata, böyük ata mənası daşımışdır və indi da ata mənasında işlənməkdədir. Dədə həm də ən hörmətli və nüfuzlu sənətkarlara verilən fəxri titul olmuşdur". Digər folklorşünas alim Paşa Əfəndiyev də məsələyə oxşar prizmadan yanaşır: "Xalq içərisində böyük hörmətə malik olan ozanlar əlində qopuz el-el gəzər, çalar, oxuyar, igidlərə dastanlar qoşardı. Dədə isə ozanlığı ilə bərabər, həm də müdrik, bilici, müşkül işləri yoluna qoyan bir el ağsaqqalı olmuşdur. Başqa sözlə, əgər ozanlar ən çox qopuzla çalılıb-oxuma, ifa ilə bağlı idilsə, dədələr həm də yarıdan sənətkarlar, məşhur oğuznamələrin əsl yaradıcıları olmuşlar". Professor Hüseyn İsmayılov isə həm "dədə"lik, həm də Aşıq Ələsgər – Dədə Ələsgər paralelliyində qətiyyətli mövqe ortaya qoyur: "Türk dünyasının Oğuz mədəni arealında, türk coğrafiyasının məkan əcadadı Göyçədən qopan sazın və sözün sehrində sintezləşən və Tanrı dərgahına doğru ucalan musiqinin, səsin, sözün və dünyanı estetik biçimdə dərk və ifadə edən fikrin ən möhtəşəm daşıyıcısı Aşıq Ələsgərin adının önündə işləmə biləcək epitetlərin ən uğurlusu Dədədir. Zaman anoxronizmini nəzərə almasaq, orta çağ Oğuzu Ələsgərin adına kitab bağlasaydı, hökmən "Dədə Ələsgər kitabı" yazardı; eynilə "Kitabi-Dədə Qorqud" kimi. Xüsusi kultür vahidinin işarəsi kimi "dədə" sözünün semantik məzmununa bələd olmadan kökləri və qaynaqları təsvir etmədən və irdən fəlsəfəsindən gələn Ələsgər poeziyasının və Ələsgər fenomeninin sehr və möcüzə pərdəsini qaldırmaq mümkün deyil". H.İsmayılov aşığı sufiliklə iç-içə görür: "Dədə" Aşıq Ələsgərin mənsəb olduğu ali sufi mərtəbənin göstəricisidir. Bu, haqq aşıqlığının zirvə məqamıdır. Ələsgərlə bağlı çoxsaylı araşdırmalar onu şəxsiyyət kimi, ustad sənətkar kimi, gözəl şair kimi təqdim edir. Bunlar doğrudur, amma Ələsgər kimi fenomenin müəyyənəşdirilməsi üçün kifayət deyildir. Poeziyasından görüldüyü kimi Ələsgər Haqq Aşığıdır, Sufi Mürsədidir, Övliyadır, Dədədir".

"Əhli-irfan məclisində yükü gövhərmiş olan" və "Sözünün bir parasını xəlvətdə saxlayan" aşığın özü də alimin sufi mürsədi, övliya təymlərinə yaradıcılığı ilə dəstək olur. Əgər Aşıq Ələsgər "Olmuşam" qoşmasında:

*Ələstü bürəbbüküm qalu-bəladan
Mərdin məvlasına nökrə olmuşam.
Sürtmüşəm üzümü xaki-payına,
Elm tapıb sinədəfəstər olmuşam,*

yazırsa, "Varıymış" qoşmasında sufi-mürşid, övliya xarakterlərini nişan verir: *Haqq sözə gərəkd, düz qiymət olsun,
Qiyməti verməyə mərifət olsun.
İnsanda insanlıq, saxavət olsun,
Neylərəm ki, cah-cəlalı varıymış.*

Haqq aşığı olmağın təsdiqi həm də o deməkdir ki, aşıq vergilidir. Yəni ona ilahi vergi verilmiş, folklor mətnlərinin dili ilə desək, bədə içilmiş, buta verilmişdir. Bunu təsdiq edən məqamlar həm Dədə Ələsgərin şeirlərində özünü göstərirdi, həm bədahətən şeir qoşmasında üzə çıxırdı, həm də aşığın həyatının ayrı-ayrı məqamlarında öncəgörüclüyü bunu deməyə əsas verirdi. Aşıqla bağlı xatirələr, bu mənada, qeyd olunmalıdır. Belə xatirələrdən yola çıxaraq yaradılmış dastanlarda da Dədə Ələsgərin hadisələri qabaqlamasını müşahidə edirik. "Aşıq Ələsgərlə Şəmkiirli Aşıq Hüseynin görüşü" adlı dastan, bu mənada, daha xarakterikdir. Həmin dastanda bir maraqlı məqam var. Aşıq Hüseyn Şəmkiirli

hansı qafiyədə şeir oxuyursa, Aşıq Ələsgər "mənim də o qafiyədə şeirim var", – deyib oxuyur. Bu da qonağın diqqətini cəlb edir. Hiss edir ki, Aşıq Ələsgərin, əslində, elə qafiyədə şeiri yoxdur, sadəcə, ilahi vergi sayəsində məclisdə elə bir şeir qoşur və saz çalılıb-oxuyur. Bunun nəticəsində də görüşdən qayıdanda Ağ-bulaq kəndində onu gözləyən camaatın Aşıq Ələsgəri soruşması üzərinə Şəmkiirli Aşıq Hüseyn deyir ki, "Aşıq Ələsgər kimi aşıq hələ dünyaya gəlməyib, o haqq aşığıdır".

Bundan əlavə, qardaşı oğlu Aşıq Nəcəfin xatirələrində göstərilir ki, Aşıq Ələsgər ölümünü belə, hiss edib. Bu zaman xəbər göndərib oğlu

həyətələrini sevgiləri ilə ifadə edirdilər. Bunun bir səbəbi də aşıq sənətinin xalq həyatı ilə bağlı olmasında gizli idi. Təbii ki, "aşıqlar öz "təhsilini" xalqdan almış, onların "məktəbi" xalqın həyatı olmuşdur". Məhz xalqdan təhsil alan, məhəbbəti xalq həyatı olan Dədə Ələsgər ustad aşıq obrazının portretini "Gərəkdə" rədifli qoşmasında belə göstərirdi:

*Aşıq olub, diyar-diyar gəzənini,
Əvvəl, başda pür kamalı gərəkd.
Oturub-durmaqda ədəbin bil,
Mərifət elmində dolu gərəkd.*

*Xalqa həqiqətdən mətləb qandıra,
Şeytani öldürə, nəfsin yandıra,
El içində pak otura, pak dura,
Dalısınca xoş sədəli gərəkd.*

*Ələsgər haqq sözün isbatın verə,
Əməlin mələklər yazır dəftərə.
Hər yan istəsə, baxanda görə,
Təriqətdə bu sevdiyə gərəkd.*

Bu qoşmadan yola çıxan tədqiqatçı Qara Namazov Ələsgərin görmək istədiyi aşığı belə səciyyələndirir: "Ələsgər xalqın qəlbinə yol tapa bilən sənətkar olmaq üçün aşıqların qarşısında çox məsuliyyətli vəzifələr qoyurdu. O, aşıq sənətinə kamil bilməklə yanaşı, sənətkarın ağıl, kamal, mərifət sahibi olmasını vacib hesab edir və göstərirdi ki, əsil aşıq yüksək insani keyfiyyətlərə malik olmalı, həyat həqiqətləri ilə xalqın gözüni açmalı, təmiz və pak adı ilə elin böyük hörmət və nüfuzunu qazanmalıdır... Xalq müəllimi olan aşıq danışdığı sözün qiymətini bilməli, həmişə mənalı danışmalı, ağzından "ləli-gövhər" kimi söz eşidilməli, adı bir eyhamı, deyilən hər biri sözü tez anlamaq, sözü ilə işi bir olmalıdır". Dədə Ələsgər ustad aşıq olduqdan sonra şəyirdlərinə də kamil bir saz-söz adamı olmağın yollarını göstərəkən elmi, bilikli, məlumatlı olmağı əsas sayırdı.

Aşıq Ələsgər timsalında haqq aşığı obrazını nəzərdən keçirərkən aşığın misraları da köməyə çatır: "Ələsgərəm, doğru yoldan azmamam", "Mən aşığam, yasaq yoxdu dilimə", "Mənim sözüm yoldan çıxan molla, inşallah, qaytarar, müsəlman eylər" kimi misralarla yanaşı, ayrı-ayrı şeirlərindəki fikirlər də diqqətçəkəndir. Bu kimi fikirlər haqqında ətraflı düşündükcə Dədə Ələsgərin nəvəsi İslam Ələsgərin söylədikləri ilə bərabər rəziləşməli olursan: Aşıq Ələsgər elə bir qüdrətli söz sənətkarıdır ki, onun dönə-dönə eşitdiyimiz, həttə əzbər bildiyimiz bəndlərinə fikir verəndə orada ağılımıza gəlməyən daha yeni, daha maraqlı estetik və didaktik məzmunlu, bəzən də dərin fəlsəfi məna daşıyan bədii ifadələr tapırıq. Aşığın yaradıcılığında üzə çıxan belə keyfiyyətlər onu bizə daha da yaxınlaşdırır".

Aşıq şeirinin, bizim fikrimizcə, ustalıq göstəricilərindən biri də dodaqdaşmaz təcnislər, dodaqdaşmaz diyanilər, müstəzad təcnislər, həttə hərə-zorbalardır. Bu zaman nə qədər təvazükar olursan-ol, şeir şəklinin tələbinə uyğun olaraq qarşında üstünlük gəlmək istəyi ilə hərə-zorba söyləməli, xalqın dili ilə ifadə etsək, özündən deməli, boy göstərilməli. Amma bu zaman dilinə görə dilçəyinin də olması şərtidir.

Təkə nümünə gətirdiyimiz sözlərdən yola çıxaraq xalqımızın Ələsgər kimi bir ustad yetirdiyi ilə qürur duymalı olursan. Bu xalqın nümayəndəsi kimi Ələsgərlə eyni xalqdan, eyni millətdən, eyni kökdən, eyni coğrafiyadan olmağın fəxrini hiss edirsən. Bu qürur, bu fəxr özlüyündə belə bir fikir formalaşdırır ki, heç bir təhsil olmasın baxmayaraq, Ələsgər "el məktəb"inin ən istedadlı şagirdi, "xalq universiteti"nin ən əlaçı məzunudur.

Nizamilər, Nəsimilər Füzulilər, Xətəilər, Vaqiflər yetirən xalqın Qurbani, Tufarqanlı, Aşıq Alı məktəbi Aşıq Ələsgərlə ən böyük zirvəsinə fəth edib. Elə bunun nəticəsidir ki, professor Kamil Vəliyev "Füzulidən görünən Ələsgər – Ələsgərdən görünən Füzuli qədərdir, o qədər də ucalıqdadır. Sözümdə Füzuli təcrübəsi olmayan xalq çətin ki, Ələsgər kimi ustadı yarada bilərdi" qənaətinə gəlin.

Aşıq Ələsgərin şeirlərindən, həyatından, haqqında deyilən xatirələrdən, yaradılan dastanlardan, istərsə də Aşıq Ələsgər haqqında aparılmış araşdırmalardan onun irfan yüklü Dədə aşıq, elm yüklü ustad aşıq, xalq ruhlu el ağsaqqalı obrazını görmək çətin deyil. Bütün bunların hamısını ümumiləşdirəndə Ələsgərdə "dədə" və "haqq" sözlərinin sintezindəndə dədə ruhlu haqq aşıq, haqq aşıqlı dədə aşıq obrazı gözümüzə qarşısında canlanır. Aşıq Ələsgər obrazında xalqın folkloru, etnoqrafiyası, məişəti, sazi, sözü, inamı, inancı, tarixi keçmiş, yaradıcı potensialı cəmlənməmişdir. Haqqında nə qədər yazılmasına, araşdırmalar aparılmasına, tədqiqatlar ortaya qoyulmasına baxmayaraq, bundan sonrakı mərhələdə də Aşıq Ələsgər təkrar-təkrar, yeni baxışlar, yeni istiqamətlər işığında öyrənilməli, yaradıcılığı və şəxsiyyəti haqqında araşdırmalar davam etdirilməlidir. Heç şübhəsiz ki, folklorşünaslarımız, ədəbiyyatşünaslarımız ölkə başçısının ustad aşığın 200 illiyinin dövlət səviyyəsində qeyd olunması ilə bağlı imzaladığı tarixi Sərəncamın bu sahədə açdığı elmi üfiqlərdən layiqli bəhrələnməklər.

Elxan YURDOĞLU

AMEA Naxçıvan Bölməsinin İncəsənət, Dil və Ədəbiyyat İnstitutunun Folklorşünaslıq şöbəsinin müdiri, dosent

Ötən ay muxtar respublika muzeylərinə 527 yeni eksponat təqdim edilmişdir

Avgust ayının əvvəlindən başlayaraq muxtar respublikada mədəniyyətin təbliği və sakinlərin mədəni istirahətinin təşkili məqsədilə müxtəlif məzmunlu tədbirlər keçirilmişdir. Azərbaycan Kinosu Günü ilə bağlı Naxçıvan şəhərindəki "Əyləncə adası" İstirahət Parkında "O olmasın, bu olsun" filmi nümayiş olunmuşdur. Həmçinin açıq havada kino nümayişləri avqust ayında da davam etdirilmiş, "Əyləncə adası" İstirahət Parkında 9 film kinosevərlərə təqdim olunmuşdur.

Ay ərzində "Naxçıvan Muxtar Respublikasında xalça sənətinin qorunması və inkişaf etdirilməsinə dair 2018-2022-ci illər üçün Dövlət Proqramı"nın icrası ilə bağlı yaradılmış "Əllə toxunmuş xalçaların reyestri sistemi" nə daxil edilməsi üçün 3 yeni xalçanın pasportlaşdırılması istiqamətində müvafiq iş aparılmışdır. Həmçinin bu sistemə daxil olan 14 sayda xalça haqqında məlumat "naxcivan_muzeyleri" "Instagram" səhifəsində, Naxçıvan Dövlət Xalça Muzeyinin sosial şəbəkə hesablarında paylaşılmışdır.

2021-ci ilin "Nizami Gəncəvi ili" elan edilməsi ilə bağlı ötən ay Nizami Gəncəvinin 880 illiyinə həsr olunmuş 3 tədbir keçirilmişdir. Hesabat dövründə muxtar diyarımızda fəaliyyət göstərən muzeyləri 44 min 507 yerli, 7 min 671 əcnəbi olmaqla, ümumilikdə, 52 min 178 tamaşaçı ziyarət etmiş, bu muzeylərə 527 yeni eksponat daxil olmuşdur. Ay ərzində, ümumilikdə, muxtar respublikanın

min 521 nüsxə olmuşdur. Bundan başqa, ötən ay elektron kataloqa 701 adda kitab işlənərək elektron kataloqdakı kitabların sayı 26 min 296-ya çatdırılmışdır. 30 kitab şəbəkəyə işlənmiş və bu qəbildən kitabların sayı 3 min 491-ə çatdırılmışdır. Ay ərzində elektron kitabxanadan, ümumilikdə, 518 oxucu istifadə etmişdir.

Naxçıvan Dövlət Film Fondu tərəfindən görkəmli kino xadimləri, dünya və Azərbaycan kinosunun inciləri haqqında film çəkilişlərindən maraqlı faktlarla bağlı məlumatların sosial şəbəkələrdə paylaşılması avqust ayında da davam etdirilmiş, "Xalq yaradıcılığı günü" çərçivəsində xalq yaradıcılığı nümunələrinin videoçəkilişi aparılmışdır.

Ötən aydan etibarən M.T.Sidqi adına Naxçıvan Dövlət Kukla Teatrı və Naxçıvan Dövlət Uşaq Teatrı Nizami Gəncəvinin müvafiq olaraq "Yeddi gözəl", "Sirlər xəzinəsi" əsərlərindəki hekayələr əsasında səhnələşdirilən tamaşaların məşqlərinə başlamışdır. Kukla Teatrının aktyorları Ağbulaq İstirahət Mərkəzində şəhid övladlarının iştirakı ilə təşkil olunan Zəfər düşərgəsində tamaşalardan parçalar, teatrda isə xüsusi kateqoriyadan olan uşaqlar üçün "Ağca və Bozca" tamaşasını nümayiş etdirmişlər.

Türkiyənin Zəfər bayramına həsr olunmuş tədbirlərdə Naxçıvan Dövlət Filarmoniyasının solistləri iştirak etmişlər.

**Naxçıvan Muxtar Respublikası
Mədəniyyət Nazirliyinin
mətbuat xidməti**

Gənclərin asudə vaxtının səmərəli təşkili diqqət mərkəzindədir

dünyagörüşü və zehni inkişafını stimullaşdırmaq, eləcə də asudə vaxtlarını səmərəli təşkil etmək məqsədilə "Xəmsə" milli intellekt oyunu üzrə fərdi birincilik, məktəbdənkənar təbiyə müəssisələrinin şagirdləri arasında isə "Şəhidlər bizim qəhrəmanımızdır!" mövzusunda rəsm müsabiqəsi keçirilib.

Azərbaycanın tarixində müstəsna xidmətləri olan şəxslərin, ərazi bütövlüyümüzü uğrunda şücaət göstərən döyüşçülərin, o cümlədən Milli qəhrəmanların gənclər arasında tanındırılması məqsədilə könüllü gənclər tərəfindən "Qəhrəmanlar unudulmur!" adlı videoçarxlar hazırlanıb və sosial şəbəkələrdə yerləşdirilib. Hesabat dövrü ərzində bədən tərbiyəsi və idman sahəsində kütəlviliyin artırılması, gənc nəslin sağlamlığının qorunması, yay tətilinin səmərəli təşkili və sağlamlıq imkanları məhdud uşaqların reabilitasiyası istiqamətində tədbirlər həyata keçirilib. "Zərərlə vərdislərə yox deyək, həmişə sağlam olaq!" devizi ilə karate və MMA, həmçinin boks, kikkboxinq, cüdo üzrə Naxçıvan şəhər birincilikləri, Beynəlxalq Gənclər Günü münasibətilə qızlar arasında üzgüçülük yarışları, boccia və çimərlik voleybolu üzrə yoldaşlıq görüşləri, eləcə də gənc şahmat müəllimləri arasında şahmat üzrə respublika birinciliyi reallaşmışdır.

İdmançı və məşqçilərin peşəkarklıq səviyyəsinin yüksəldilməsi və yeni biliklərə yiyələnməsi məqsədilə təcrübəli mütəxəssislərin muxtar respublikaya dəvət olunması diqqətdə saxlanılır. Gənclərdən ibarət milli komandanın məşqçisi – beynəlxalq dərəcəli idman ustası, əmək-

dar məşqçi Rövşən Hacıyevin iştirakı ilə sərbəst güləşçilər üçün taktiki-texniki seminar təşkil olunub. Ötən ay idmançılarımız beynəlxalq arenada öz qüvvəsini sınayıb, uğurlu nəticələr əldə ediblər. Naxçıvan Gülləş Federasiyasının yetirməsi Hacı Əliyev Tokio-2020 Yay Olimpiya Oyunlarında Azərbaycanı təmsil edərək olimpiadada gümüş medalla tamamlayıb. Naxçıvan Karate-do Federasiyasının yetirməsi Rəşid Süleymanov Finlandiyada keçirilən 14-15 yaşlı yeniyetmələrin 48-ci Avropa çempionatında 1-ci olub. Karateçilərimiz Rafiq Hüseynli (1 qızıl, 2 gümüş və 1 bürünc), Nərgiz Həsənlı (1 qızıl və 1 bürünc) və Yaqub Qəmbərovdan (1 bürünc) ibarət heyət isə Türkiyədə keçirilən 5-ci Çanaqqala Open beynəlxalq turnirində 7 medal qazanıb. Naxçıvan Şahmat Federasiyasının idmançılarından Rza Həsənov Serbiyada keçirilən beynəlxalq çempionatında 14 yaşlıları arasında ikinci olub, Nəsrin Babayeva milli komandanın üzvü kimi Rumınyada təşkil olunan qadın şahmatçıların Avropa çempionatında iştirak edib, 16 yaşadək şahmatçılar arasında 5-ci olub.

Muxtar respublikada fəaliyyət göstərən idman federasiyaları üçün mütəmadi təşkil olunan ekskursiyalar davam etdirilib, qrafikə uyğun olaraq budəfəki gəzintidə Basketbol, Futbol, Voleybol və Atletika federasiyalarının təmsilçiləri müvafiq olaraq Hüseyn Cavidin ev-muzeyi və xatirə kompleksində, Bəhrüz Kəngərli Muzeyində, Cəlil Məmmədquluzadənin ev-muzeyində və Xatirə Muzeyində olublar.

**Naxçıvan Muxtar Respublikası
Gənclər və İdman Nazirliyinin
mətbuat xidməti**

Bu gün muxtar respublikamızda təhsil quruculuğu, təhsilin müasir tələblər səviyyəsində inkişafı sahəsində aparılan uğurlu siyasətin nəticəsidir ki, diyarımızda müasir təhsil infrastrukturunu yaradılıb və bu sahədə qazanılan uğurlar ildən-ilə artır. Biz bu uğurları hər il qəbul imtahanlarında yüksək ballar toplayaraq ölkəmizin ali təhsil müəssisələrinə qəbul olunan gənclərimizin timsalında aydın görürük. Builki qəbul imtahanlarında da muxtar respublikamızda yüksək bal toplayaraq müvafiq ixtisaslara üzrə ali təhsil müəssisələrinə qəbul olunmuş tələbələrə sayında artım müşahidə olunub. Biz də tələbə adını qazanan gənclərimizdən ikisi ilə həmsöhbət olduq:

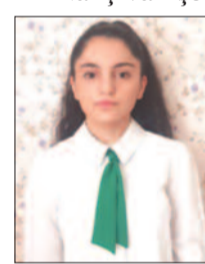
Təhsil millətin gələcəyidir Tələbə adınız mübarək!

Vüsala Fərzəliyeva 2003-cü ildə Naxçıvan şəhərində anadan olub. Ali məktəblərə qəbul imtahanında III qrup üzrə 622 bal toplayan Vüsala ilə söhbət zamanı bildirdi ki, Naxçıvan şəhər 7 nömrəli tam orta məktəbin məzunu olub: – Orta məktəbi əla qiymətlərlə oxumuşam və fərqlənmə attestatı ilə bitirmişəm. Naxçıvan şəhərində keçirilən Azərbaycan dili və ədəbiyyat fənni üzrə olimpiadada iştirak etmişəm, həmçinin intellektual yarışmalarda yer tutmuşam. Boş vaxtlarımda tennis oynamağı, rəsm və musiqi ilə məşğul olmağı sevirəm. Qəbul imtahanlarında yüksək nəticə göstərməyi qarşıma məqsəd qoyub, çox çalışmışam. İnanırdım ki, yüksək bal toplayacağam. Bu nəticəni göstərməyimdə müəllimlərimin də əməyi böyükdür. Onlara minnətdarlığımı bildirirəm. Artıq tələbəyəm və Naxçıvan Dövlət Universitetində Hüquqşünaslıq ixtisası üzrə təhsilimi davam etdirəcəyəm. Universitetlər haqqında məlumat toplayarkən mənə aydın oldu ki, ölkəmizin ali təhsil müəssisələri içərisində Naxçıvan Dövlət Universiteti xüsusi yer tutur. Burada gələcəyin hüquqşünaslarının muxtar respublikada fəaliyyət göstərən məhkəmələr və hüquq-mühafizə orqanlarında istehsalat təcrübəsi keçmələrinə şərait yaradılır. Bununla da təhsil alan tələbələr nəzəri və təcrübəli biliklərə yiyələnir, yüksək peşə keyfiyyətlərinə malik ixtisaslı hüquqşünas kadrlar kimi yetişirlər. Ona görə də seçimim Naxçıvan Dövlət Universiteti oldu. Gələcəkdə ixtisasım üzrə təhsil alıb, peşə borcumu layiqincə yerinə yetirəcəyəm.

Naxçıvan şəhər 7 nömrəli tam orta məktəbin digər bir məzunu **Tamilla**

Rəhimli ilə həmsöhbət oluruq. O, 2004-cü ildə Bakı şəhərində anadan olub, hazırda Naxçıvan şəhərində yaşayır. Onun dedikləri: – Qəbul imtahanında III qrup üzrə 610 bal toplamışam. Oxuduğum məktəbdə uğurlarım çox olub. Məktəbi "Gümüş" nişan və xüsusi nümunəli attestat ilə bitirmişəm. Seçimim isə Azərbaycan Dillər Universitetinin İngilis dili müəllimliyi ixtisası oldu. Uşaqlıqdan bəri ingilis dilinə xüsusi maraq göstərmişəm, bu dil üzrə yaxşı oxumuşam. Asudə vaxtımda da ingilis dili üzrə səviyyəmi inkişaf etdirməyə çalışmışam. Həmçinin düşünəndə ki, xarici dil öyrənmək müasir dövrün tələbidir, ixtisas seçimimə düzgün olduğuna inanırdım. Universiteti bitirdikdən sonra xaricdə magistr təhsilimi davam etdirmək, sonra da uğurlu karyera qurmaq üçün çalışacağam.

Hər bir təhsilli gənc parlaq gələcəyin açarıdır. Odur ki, biz də tələbə adını qazanaraq ali təhsil yoluna qədəm qoyan bütün gənclərimizi təbrik edirik, onlara şirin və bir o qədər də məsuliyyətli tələbəlik illərində – işıqlı gələcəyə gedən yolda uğurlar arzulayırıq.

☞ **Güntac ŞAHMƏMMƏDLİ**

Növbəti təlim keçirilib

Naxçıvan Muxtar Respublikası Maliyyə Nazirliyi yanında Maliyyə Tədris Mərkəzində ikigünlük təlim keçirilib.

Təlimin keçirilməsində məqsəd mühasibatlıq sahəsində çalışan işçilərin peşə hazırlığının təkmilləşdirilməsi və biliklərinin qiymətləndirilməsidir. Mərkəzin direktoru Mehriban İmanova peşəkar mühasib sertifikatının verilməsi qaydaları haqqında məlumat verib.

Təlimin ilk günü təlimçi Azər Məmmədov "Torpaq, tikili və avadanlıqlar" adlı Beynəlxalq Mühasibat Uçotu Standartının nəzəri əsasları

modulu ətrafında kapital və gəlirlərlə bağlı məsələlər, uzunmüddətli aktivlərin yenidən qiymətləndirilməsi və digər mövzular barədə məlumat verib.

Növbəti gün Beynəlxalq Mühasibat Uçotu Standartının mahiyyəti, onun tətbiq sahəsi, aktivlərin ilkin qiymətləndirilməsi, mübadiləsi, aktivin reyestri qaydaları praktik olaraq izah edilib və iştirakçıların sualları cavablandırılıb.

Sonda iştirakçılara sertifikatlar təqdim edilib.

**Naxçıvan Muxtar Respublikası
Maliyyə Nazirliyinin
mətbuat xidməti**

Torpaq mülkiyyətçilərinin nəzərinə!

Muxtar respublikada fəaliyyət göstərən kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalçıların nəzərinə çatdırılır ki, 2022-ci ildə Naxçıvan Muxtar Respublikası İqtisadiyyat Nazirliyinin tabeliyində fəaliyyət göstərən "Araz-3" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti, "Gəmiqaya Taxıl Məhsulları" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti və digər taxıl qəbulu müəssisələri tərəfindən tələbatdan artıq istehsal olunmuş buğda, arpa və qarğıdalı məhsulları aşağıda qeyd edilmiş qiymətlərlə satın alınacaqdır:

Buğda – 50 qəpik
Arpa – 40 qəpik
Qarğıdalı (dən üçün) – 35 qəpik
Qarğıdalı (yağ üçün) – 42 qəpik
Bildirilirdi ki, bu məhsulların satın alınması aşağıda göstərilən tarixlərdən başlanılacaqdır:
Arpa – 10 iyun 2022-ci il tarixdən
Buğda – 10 iyul 2022-ci il tarixdən
Qarğıdalı – 20 sentyabr 2022-ci il tarixdən

Əkinçilərin nəzərinə çatdırılır ki, təqdim olunan məhsulun ödənişi yerində həyata keçiriləcəkdir. Yaranacaq suallarla bağlı aşağıda göstərilən əlaqə nömrələrinə müraciət edə bilərsiniz:

Naxçıvan Muxtar Respublikası İqtisadiyyat Nazirliyi – (036)-545-75-77, (050)-615-58-25
Naxçıvan Muxtar Respublikası Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi – (036)-545-20-39, (050)-250-10-63
"Gəmiqaya Taxıl Məhsulları" MMC – (070)-250-85-81

İtmişdir

Naxçıvan şəhər Qaraçay kəndi 3-cü küçə, ev 11-də yaşayan Abbasova Nəzakət Kamran qızının adına olan AA-006445 nömrəli torpaq sahəsinin planı və ölçüsü, 07.01.2015-ci il tarixli MH-0039834 nömrəli çıxarış idtiyindən etibarsız sayılır.

Süleymanov Qabil Eyvaz oğlunun adına olan sürüclük vəsiqəsi idtiyindən etibarsız sayılır.

ŞƏRQ qapısı
Baş redaktor:
MEHRİBAN SULTANOVA

Ünvan: AZ-7000,
Naxçıvan şəhəri, "Təbriz" küçəsi 14.
Telefonlar: Məsul katib: 545-62-47
Şöbələr: 545-81-44, 545-51-18
Müxbirlər: 545-75-21, Faks: 544-52-52
E-mail: serqqapisi@nakhchivan.az

Qeydiyyat №: 575
Əlyazmalara cavab verilmir
və onlar geri qaytarılır

Nömrəyə məsul: Nail Əsgərov
Qəzet redaksiyanın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib və Əcəmi NPB-də ofset üsulu ilə çap olunmuşdur.
Tiraj: 1500. Sifariş № 712